

Viimase aastaga on eestlased avastanud Hiinast kauba tellimise võimaluse. Populaarsed Hiina e-poed ongi eespool mainitud AliExpress ja ka Alibaba. Inimesi ei heiduta see, et Hiinast tuleb pakk kohale 15 kuni 60 päeva. Tellitakse, sest kaup on nii odav.

Omniva kommunikatsioonispetsialist Erki Varma kõneleb, et Hiinast saabub postiteevõttele praegu keskmiselt 100 000–120 000 pakisaadetist kuus, ning arvab, et novembris ja detsembris on arv veelgi suurem.

Kokku saabub Omnivasse erinevaid rahvusvahelisi pakisaadetisi kuus keskmiselt ligi 350 000, seega Hiinast tulnud kaup moodustab arvestatava osa. „Võrreldes mullega on Hiina saadetiste arv kasvanud ligikaudu 40–50%,” märgib ta. Peale Hiina on eestimaalaste seas populaarsed paki tellimise kohad traditsiooniliselt Saksamaa ja Inglismaa.

„November ja detsember on meil igal aastal väga kiired ja töised kuud. Kui soovite jõuludeks välismaalt pakki saada, siis on praegu (artikli ilmumise ajal – toim) tööpoolest viimane aeg tellida. Kui tavaliselt saabub saadetis Eestisse kohale nädalaga, siis Hiina paki tarneaeg võib vahel venida isegi kuni 60 päevani.” Välismaalt pakki oodates või sinna seda saates tasub meele pidada, et aastalõpp on kogu maailma postiteenistustes aasta kõige kibedam tööaeg ning tarneajad võivadki tavapärasest pikemaks minna.

Aga eraisikud?

Kuna aeg-ajalt leiab soovitu ka eraisiku käest, siis eelistab Kaisa enda sõnul Buduaari turgu ja osta.ee-d, sest nende puhul on ta kindlam ja hindab seda, et end tuli registreerimisel identifitseerida ja kasutada saab deposiitarvet. Eraisikult ostes kaubale tarbijakaitseseadusest tulenev kaitse ei laiene ja pöörduda saab petta saades ainult kohtu poole.

Ent Facebooki kaudu eraisikutelt ostmisest või nende vahendatud kauba soetamisest on ta loobunud. „Pea iga nädal ilmub mõnest müügigrupist jälle hoiatus, et üks või teine müüja on pettur ja kätte ei saada kas kaupa või raha.” Tema sõnul pole asja kehva kvaliteedi puhul võimalik kaebust esitada, sest kuulutaja kustutab lihtsalt oma konto. „Sotsiaalmeediast ostmine on ikka oma risk. Ja mul pole õnnemängudes kunagi vedanud,” lisab ta naerdes.

Internetis hoiatatakse petturitest rääkivates lugudes ka skeemi eest, kus petis

ERAIKULT PETTA SAADES

Esita avaldus politseile.

Kannatanule on loodud ka mugav ja kiire võimalus teavitada juhtunud sündmusest politseid e-avalduse teel, mis on leitav veebilehelt www.politsei.ee teenuste rubriigist. Kui olete langenud kelmuse ohvriks, siis on õige valida täitmiseks varavastase süüteo ankeet.

77 *Eraisikult ostes kaubale tarbijakaitseseadusest tulenev kaitse ei laiene ja pöörduda saab petta saades ainult kohtu poole.*

ostab eraisikult netiturult kauba, saadab kinnituseks maksekorralduse, aga seejärel kutsub makse tagasi. Sedasi jääb petturile nii kaup kui raha. Swedbanki pressesindaja Mart Siilivask tunnistab, et selliseid juhtumeid on tõesti esinenud, kuid äärmiselt harva.

„Enamasti keegi ei väljasta kaupa või osuta teenust enne, kui raha on laekunud müüja kontole,” täpsustab ta. Tavaliselt on internetimüük ettemaksupõhine, mõni lehekülj pakub deposiidi kasutust. Raha saamist kinnitab vaid saaja kontoväljavõte, kus kajastub laekunud summa, mitte maksja poolt esitatud makse kinnitus.

„Pärast makse laekumist saaja kontole ei ole võimalik raha tagasi võtta ilma saaja nõusolekuta,” kinnitab ta.

Rohkem tuleb tema sõnul ette vastupidist olukorda, kus raha on kantud müüja kontole, kuid kaupa kätte ei saada. „Kui ostja teeb tagasikutsumise avalduse ja müüja

AVALDUSSE PANE KIRJA

- enda isikuandmed: eesnimi, perekonnanimi, isikukood, postiaadress, kontakt-number;
- sündmuse toimumise aeg ja koht: kirjelda, kuidas kelmiga tutvusid, millise tehinguga said petta ja kui suur oli kahjusumma. Kui tegemist on internetis tegutseva kelmiga, siis millises portaalis suhtlesite;
- info võimaliku kelmi kohta – kui tehingu tegemise asjaolud lepiti kokku interneti teel, siis võimalikult täpselt kelmi kasutajanimi portaalis, pakutav kaup, kuulutus, oksjon, võimalusel oksjoni ID, e-posti aadress, telefoninumber jne.

AVALDUSELE LISA VÕIMALUSEL

- lepingu koopiat, kui sõlmisite lepingu;
- arve koopia;
- pangatehingu(te) väljavõte, mis kinnitab raha väljamakset kelmi või tema poolt nimetatud isiku arvelduskontole;
- väljatrükiid/pildid oksjoni- või müügiportaalist, e-kirjavahetus, telefonikõnede väljavõte, SMS-id jne.

ALLIKAS: PPA SÜÜTEOMENETLUSE BÜROO
JUHTIVKRIMINAALAMETNIK KRISTI MÄE

nõusolekut ei anna, siis pank ei saa enam kuidagi klienti aidata,” nendib ta.

Tagasi kutsuda saab nii pangasisest kui siseriiklikku makset ning ka välismakset. Makse tagasi kutsumine on tasuline ja olenevalt sellest, kas maksekorraldus on juba pangast välja saadetud või alles kantud saaja kontole, maksab Swedbankis näiteks 10 või 3,2 eurot. Välismaiste maksete tagasikutsumise hind algab 20 eurost.

Kogu ennetavalt andmeid

Põhja prefektuuri raskete kuritegude talituse juht Roger Kumm selgitab, et internetis võõra isikuga kaupa tehes pole ettevaatus kunagi liiast, sest teise tehingupoolega ei kohtuta. Seega võib tehingu teine pool olla hoopis keegi kolmas isik, kes kasutab ära teise isiku andmeid.

„Enne tehingut soovitatakse alati teha taustakontrolli, näiteks Google’is. Tihti tulevad esimesed küsitavused välja juba netis levivate viidete alusel, seda nii eraisikute kui ka juriidiliste isikute puhul,” lisab ta. Juriidilise isiku tausta saab kontrollida ka juhatuse liikmete ja konkreetse tehingu sõlmija andmeid uurides.

Lisaks annab tema sõnul kindlust digitaalallkirjastatud lepingu sõlmimine. Soovitav on ise ostu-müügileping koostada

ja digiallkirjastada ning paluda teisel osapoolel leping allkirjastada ja tagasi saata. „Kui lepingu vormistamisest keeldutakse, siis on alust tehingus kahelda,” arvab ta. Võiks kaaluda ka võimalust isiklikult kokku saada.

Politsei- ja piirivalveameti süüteomenetluse büroo juhtivkriminaalametnik Kristi Mäe soovib virtuaalkeskonnas toimunud kelmusest teavitada kohe portaali pidajat, võimaluse korral anda teada ka müüja reitingu juures. „Kui sa ei ole kelmile veel raha välja maksnud või on raha niinimetatud vahekontol ja väljamakset pole veel tehtud, teavita probleemist kohe deposiidi hoidjat,” ei soovita ta ootama jääda.

„Kindlasti ei tohi alluda kelmide sageli kasutatud võttele, et raha küsitakse mingil ettekäändel juurde, näiteks kaup läks kallimaks,” rõhutab ta. ☛

REKLAAM

tooted puhtast loodusest

VIPIS®

Vipis OÜ
Veldi tee 2, Rae vald, 75325 Harjumaa
Tel 656 6224 · www.vipis.eu

HEA UNE TABLETID

Koostisesse kuuluvad droogid on rahvameditsiinis tuntud rahustava ja und soodustava toime poolest. Aitavad uinuda, vähendada sisemist erutust ja uneaegset ärkamist. Tablette on hea kasutada abistava vahendina unevaeguse korral. Ei põhjusta ärkamisjärgset uimasust.

VIPISE LOODUSLIK SIIRUP HINGAMISTEEDE HEAKS

Kõik siirupis sisalduvad ravimtaimed on rahvameditsiinis väga tuntud ja palju kasutatud kerge külmetuse korral hingamisteede heaoluks, mõjudes kõhaärritust vaigistavalt ja röga lahtistavalt.

NINATILGAD

Tootes sisalduvad taimsed õlid ja taruvaigutinktuur on rahvameditsiinis tuntud desinfitseeriva ja antiseptilise toime poolest. Astelpajuõli baasil valmistatud ninatilgad ei kuivata nina limaskestast ja aitavad taastada selle loomulikku keskkonda. Toode sobib kasutamiseks ka pikaajalise ja kroonilise nohu korral.

